

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Tomáš Šilhánek**

NÁZEV PRÁCE: **Basra: Raně islámské město v jižním Iráku**

TYP PRÁCE: **bakalářská**

AUTOR POSUDKU: **PhDr. Miroslav Melčák, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **nevyhověl**
2. Využití dostupných informací k tématu: **dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **dobře**
4. Strukturování práce: **velmi dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **velmi dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **velmi dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **dobře**

Návrh výsledné klasifikace: dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení:

Autor se měl ve své práci věnovat čtyřem základním okruhům: 1. vývoj názorů na nejstarší muslimský urbanismus a nastínění současné představy vývoje nejstarších měst zakládaných muslimy, 2. vývoj Basry na základě historické literatury, 3. analýza satelitních snímků a 4. interpretace identifikovaných pozůstatků města. První okruh (ad 1) autor pojednal na pouhých 22 řádcích, což považuji v kontextu celé práce za naprosto nedostačující. Jeho upozornění v úvodu, že tato část práce je "stručná, leč výstižná" (s. 5) odpovídá realitě jen částečně: stručná je, výstižná však nikoli. Z tohoto důvodu je třeba konstatovat, že zadání práce nebylo zcela naplněno.

Úroveň analýzy historických dat je nízká. Přestože je pochopitelné, že autor nemohl pracovat s arabskými prameny, míra poznání historie Basry v sekundární literatuře umožňuje mnohem korektnější vhled do problematiky, než jaký provedl autor práce. Sekundární literaturu je však třeba pozorněji číst. Několik málo konkrétních příkladů:

Autor uvádí dva "rozdílné" údaje pro plochu Basry, z nichž první byl 2x1 parasang a druhý 1x2 farsach (s. 17-18), s odkazem na Wheatleyho 2001 (s. 132) - na tomto místě však Wheatley explicitně uvádí, že parasang a farsakh jsou synonymními termíny.

Str. 11: Autor hovoří o "restrukturalizaci staveb" v Basře v období 7. století. Následně konstatuje, že "po tomto období už historické prameny mlčí o dalších výstavbách..." V práci od Le Strange, na jejíž příslušné strany autor několikrát odkazuje, se však dozvídáme, že v 10. století byly v Basře minimálně tři páteční mešity a kromě jiného také veřejná knihovna.

Str. 13 - K informaci arabského geografa Ibn Hawqala, že v Basře bylo v 10. století 100 tisíc vodních kanálů, autor dodává, že "...toto je dobrý příklad neautentičnosti historických pramenů, jejichž výpovědní hodnota je mizivá." - Ibn Hawqal je bezesporu autentický historický pramen s velkou výpovědní hodnotou, je jen třeba jej vhodně interpretovat.

Druhá část práce (Analýza satelitních snímků a Interpretace satelitních snímků) je původní studií autora, který si obstaral satelitní snímky města z projektu CORONA a na jejich základě provedl podrobný průzkum lokality. Nutnost pořízení snímků vysvětluje skutečností, že daná oblast je neviditelná prostřednictvím mapové služby Google maps (dle autora je zahalena mraky, což chápe jako "záměr způsobený politickými či obchodními vlivy z důsledku (sic) výskytu ropných polí" (s. 16). Oblast je ve skutečnosti po dostatečném přiblížení dobře viditelná. Zběžným pohledem na Google maps lze bohužel identifikovat autorovo chybné umístění některých výřezů satelitních snímků do příloh, jmenovitě se jedná o obrázky č. 5 a 13, které umístil vzůru nohama a obrázek č. 2, který umístil chybně o 90 stupňů doleva. Kromě tohoto pochybení je popis snímků (přinejmenším z pohledu historika) nejsolidnější částí práce. Představuje dobrý základ pro autorovu další archeologickou práci. Způsob interpretace viditelných pozůstatků města je srozumitelný a jeví se důvodným (úroveň interpretace nemohu posoudit, nejsem archeolog).

Autor pracoval na bakalářské práci s nadstandardně velkým počtem pramenů a literatury (cca 50 titulů - srovnej seznam použité literatury na s. 44-48). Bohužel, nedokázal toto značné penzum informací dostatečně vstřebat a vhodně použít v kontextu práce. Spíš než

souvislý text se práce na mnoha místech jeví jako souhrn poznámek, které však postrádají jasnou koncepci uspořádání (viz především kapitolu 3).

Práce je dostatečného rozsahu (48 stran plus 21 stran obrazových příloh). Jazyková úroveň bakalářské práce je velice nízká. Zvláště v její první polovině se objevují víc než často gramatické chyby, překlady, v některých větách scházejí slova, v jiných nadbývají. Druhá polovina práce je jazykově mnohem vypracovanější. Forma poznámek pod čarou je korektní stejně jako seznam použité literatury (v tomto ohledu je třeba upozornit na to, že autor trochu netradičně píše jména autorů kurzívou, která se obvykle používá pro názvy monografií a časopisů; zářezí je autorova informace, že český překlad monografie "Islám, umění a architektura" od Hattsteina a Deliusa byl publikován v Číně? v nakladatelství Slovart).

Struktura práce odpovídá nárokům kladeným na závěrečné práce. Obsahuje úvod, závěr, shrnutí v angličtině. Výklad je členěn do čtyř základních kapitol (první výkladová kapitola bohužel jen o 22 řádcích - viz výše). V „Úvodu“ práce autor poněkud nešťastně operuje s termínem „kapitola“, jímž důsledně nazývá všechny části práce (včetně abstraktu, seznamu příloh, poznámky k přepisu apod.), čímž dochází k informačnímu zmatení (hovoří např. o první části práce sestávající ze dvou kapitol, tj. druhé a třetí kapitoly – s. 5–6).

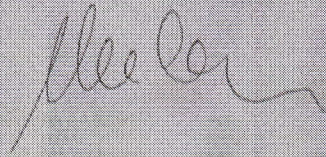
Autor používá korektní odbornou terminologii. Nekorektní jsou v mnoha případech přepisy arabských jmen a termínů, což je vzhledem ke skutečnosti, že autor neovládá arabštinu, pochopitelné. V poznámce k přepisu uvádí, že používal přepisy anglické, případně české, pokud mu byly známy ze tří českých publikací (viz s. 41). Zářezí jsou chybné přepisy některých všeobecně známých arabských jmen (ve třech jmenovaných monografiích hojně se vyskytujících) jako např. Alí namísto Alí (s. 31), charídžovci namísto chárídžovci, či chálífa namísto chalífa (s. 31) apod.

Na základě výše uvedeného doporučuji bakalářskou práci k obhajobě s výhradami.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

DATUM: 21. 5. 2013

PODPIS:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Pleš', written in a cursive style.